

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

УДК 34(477.8)''19''(091):343.2.01(438)''1932''(094.4)
DOI <https://doi.org/10.32838/1606-3716/2019.4/01>

Винарчик О.П.

Львівський державний університет внутрішніх справ

ЗЛОЧИН ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ ПОЛЬЩІ 1932 РОКУ

Стаття присвячена поняттю злочину та його поділу за кримінальним кодексом Польщі 1932 року. Проілюстровано дію та застосування на західноукраїнських землях кримінального закону відповідних держав із часів першого поділу Речі Посполитої, зокрема коротко зазначено про кримінальний закон та його дію на українських землях із часів їх входу у склад Австрійської імперії. Зазначено про початок та підставу кодифікаційних процесів кримінального права у міжвоєнній Польщі. Прийняттю кодексу передувала тривала та громізка праця Кодифікаційної комісії та кримінального відділу, зокрема, яка збережена у Протоколах засідань. Проведено частковий аналіз трьох Протоколів засідань Кримінального відділу Кодифікаційної комісії. Зазначено про Акт, яким були введені в дію Кримінальний кодекс Польщі 1932 року та Закон «Про проступки». Доповідачем із питань поділу злочинів був визначений професор Юліуш Макаревич, який своє бачення обґрунтовував науковими аргументами та досвідом інших держав. Дискусії характеризувались відсутністю єдиних думок, як і бажанням іти на компроміс, про що свідчить факт відкладення голосування з питання поділу злочинів на ранок наступного дня, при цьому необхідність такого поділу члени відділу підтримали одноголосно. Погляди професора Ю. Макаревича зводились до того, щоб не запозичувати норми права, які хоч і застосовуються на польських землях, є чужими, а створити нові норми, які б відповідали державним інтересам та правовідносинам, що склалися, оскільки аргументами потрібного поділу є нав'язування традиції, при цьому кримінальний кодекс має бути чітким та простим у застосуванні, відповідати запиту суспільства. За арт. 12 кримінального кодексу, до злочинів зараховано діяння, за які передбачена відповідальність у вигляді смертної кари та ув'язнення на строк більше п'яти років, діяння, за які передбачене покарання у вигляді ув'язнення до п'яти років, а арешт більше трьох місяців та штраф вище трьох тисяч злотих були проступками. Правопорушенням за законом була дія, за яку призначалися основні покарання: арешт до трьох місяців і штраф до трьох тисяч злотих, або одне із цих покарань, тобто до таких зараховано дрібні (адміністративні) провини і відповідальність за них.

Ключові слова: міжвоєнна Польща, кодекс, кримінальне право, кримінальна відповідальність, злочин, проступок, кодифікаційна комісія, протокол засідання.

Постановка проблеми. Створення та існування в Україні правової держави вимагає підвищення якості законодавства та його системності, в цьому контексті важливим є вивчення історичного досвіду цієї проблематики в польській державі міжвоєнного періоду (до складу якої входили західноукраїнські землі), врахування кодифікаційних процесів та їх наслідок, Кримінальний кодекс 1932 року як перший акт кодифікації.

Таким чином, кримінальне право міжвоєнної Польщі має безумовне практичне значення, досвід використання якого ускладнюється тим, що він недостатньо вивчений, опрацьований та висвітлений, як польськими, так і українськими ученими-правниками, істориками, що одночасно засвідчує актуальність об'єкта дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В українській юридичній літературі немає

монографічних досліджень Кримінального кодексу Польщі 1932 року, зокрема поняття злочину, однак ця проблематика нерідко висвітлена в контексті інших наукових питань державно-правового розвитку та окремих статтях, що стосуються видів покарань та здійснення судочинства в польській державі відповідного періоду, діяльності кодифікаційної комісії.

Так, дослідниками окресленої проблематики до певної міри були В. Кульчицький, Б. Тищик, В. Гришук, О. Липитчук, К. Марисюк, Н. Панич та ін.

Інша ситуація з цього приводу склалась у Польщі, однак праці польських юристів міжвоєнного періоду мають здебільшого характер коментарів до Кримінального кодексу 1932 року.

У повоєнній польській історіографії зазначена проблема висвітлювалася в колективних працях з історії держави і права Польщі, що поглибило вивчення цієї проблеми.

У сучасній Польщі виділяється праця краківського професора С. Плази, в якій автор окреслив основні проблеми в польському кримінальному праві і судочинстві, а також є численні публікації, присвячені Ю. Макаревичу як співавтору кодексу та його доробкам. Зокрема, стараннями кафедри кримінального права Люблінського Католицького Університету імені Яна Павла II під науковою редакцією професора А. Гжешковяк видано колективну працю «Prawo karne w poglądach Profesora Juliusza Makarewicza» (Люблін, 2005 р.) та працю професора Ю. Макаревича: «Wstęp do filozofii Prawa karnego» (2009 р.).

Концептуальне та наукове значення мають публікації відомого польського юриста та історика, професора Варшавського університету А. Редзика, який цікавився життям та діяльністю професора Ю. Макаревича.

Саме тому метою статті є подальша безпосередня розробка та напрацювання матеріалу з урахуванням, зокрема, первинних історичних документів кодифікаційної комісії, щодо поняття злочину та його видів у кримінальному праві міжвоєнної польської держави.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в поглибленні наявних і вироблення нових історико-правових знань про кримінально-карне діяння за кодексом Польщі 1932 року.

Виклад основного матеріалу дослідження. До отримання незалежності українські землі, зокрема західноукраїнські, перебували у складі могутніх європейських держав, що відбилось і на чинному на відповідних землях законодавстві.

Зокрема, наприкінці XVIII ст. у складі Австрійської імперії опинилися землі, більшість населення яких становили українці. Так, внаслідок першого поділу Речі Посполитої у 1772 році Австрія приєднала (фактично анексувавши) західноукраїнські землі на північ від Карпат.

З обмеженням компетенції та повноважень польської шляхти австрійський уряд працював над поширенням дії австрійського права на територію всієї імперії, отже, з 1772 року на західноукраїнських землях поступово запроваджують австрійське законодавство [1, с. 46–47].

Перший кримінальний кодекс (Терезіана), який поширився на Галичину і Буковину, затверджений імператрицею Марією Терезією у грудні 1768 року, складався з двох частин, з яких перша належала до процесуального права (про кримінальне судочинство), а друга – до матеріального права (про злочини, що підлягають кримінальному розгляду, та покарання за них) [1, с. 59]. Складом злочину вважалось те, що заборонялося конкретними законами саме у цій сфері, нововведенням були обставини, що пом'якшували чи обтяжували відповідальність.

Крім цього, у кодексі вводилося точне визначення поняття злочину та його класифікація. Всі злочини цей кодекс поділяв на публічні та приватні, узаконював тортури [2, с. 96].

Цей кодекс не діяв у Галичині, в частині кримінального (матеріального) права, але був запроваджений у 1774 року в частині процесуального права, яке було дещо змінене [3].

З метою вдосконалення кримінального законодавства 13 січня 1787 року, в контексті соціально-економічних та політичних змін, цісар Австрії Йосиф II затвердив новий кримінальний закон про злочини і покарання (Кримінальне уложення), яке було повною мірою результатом австрійської кримінальної політики «освіченого абсолютизму». Кримінальний закон про злочини і покарання 1787 року містив виключно норми кримінального (матеріального) права, а процесуальні відносини регулювалися окремим актом – судовою інструкцією від 23 лютого 1786 року, яку 1 червня 1788 року було замінено загальним кримінальним судовим порядком, заборонялося призначення невизначених у законі покарань [4, с. 14–17].

Злочинні дії, за кодексом 1787 року, поділялись на кримінальні злочини, що розглядалися судами, і так звані політичні злочини, тобто менш серйозні правопорушення, що були розглянуті адміністративними органами.

Положення цього кодексу були більш демократичними, характеризувались відмовою від середньовічної жорстокості та переходу до визнання цінності життя людини.

Наслідком буржуазно-демократичної революції у 1848 році в Австрії був перегляд кримінального законодавства в імперії, отже, кримінальний кодекс 1803 року вийшов у новій редакції у 1852 році як Загальний кримінальний кодекс Францишка-Юзефа, однак такий не впроваджував значних змін порівняно з кодексом 1803 року (Францишкіаною) [5, с. 98].

Кодекс впроваджував новий поділ злочинів на тяжкі злочини, проступки та злочини. Злочином визнавалося свідоме вчинення суспільно-небезпечне діяння. Поняття злочину обов'язково супроводжували ознаки злобного наміру та усвідомленого бажання заподіяти зло щодо об'єкта посягання. Без зазначених ознак протиправні діяння були трактовані як проступки. За проступки кодекс передбачав грошові покарання, арешт до шести місяців, тілесне покарання, заборону проживати в цій місцевості, конфіскацію майна тощо.

При цьому основним критерієм такого поділу злочинів слугував не вид покарання та його суворість, а безпека, яку несло відповідне протиправне діяння.

Фактично процесуальне право Австро-Угорщини пережило саму імперію і продовжувало діяти в інших державах.

Успадкувавши кримінальне законодавство, відновлена у 1918 році Польська держава користувалась таким протягом тривалого часу у міжвоєнний період.

Так, Австрійський кримінальний кодекс 1852 року був основним джерелом кримінального права, одним із засобів протидії злочинності, важливим регулятором кримінально-правових відносин у Галичині і Буковині як складниках Австрійської імперії, а з 1867 року – Австро-Угорської монархії. Після припинення існування Австро-Угорської монархії у 1918 році кодекс був основним кримінальним законом у Західноукраїнській Народній Республіці впродовж листопада 1918 року – липня 1919 року, а після приєднання Західної України до складу Польщі у 1921 році кримінальний кодекс 1852 року застосовувався у Галичині до 1932 року, аж до введення там у дію у польського кримінального кодексу [6, с. 249].

З часу проголошення незалежності і до моменту включення західноукраїнських земель до складу УРСР (1918–1939 роки) польська держава

працювала над законопроектами, наслідками чого стали відповідні нововведення, в тому числі у кримінальному законодавстві, оскільки цього вимагали суспільні відносини.

Кодифікація кримінального права в міжвоєнній Польщі розпочалася з прийняттям Закону від 3 червня 1919 року, яким Сейм постановив створити незалежну від уряду Кодифікаційну комісію, отже, науковці та практики були покликані згрупувати та запровадити в життя кримінальне законодавство, яке б відповідало вимогам часу та потребам суспільних відносин.

Комісія розпочала свою роботу 30 вересня 1919 року, урочисте засідання комісії відбулося 10 листопада 1919 року у Королівському замку у Варшаві [7, с. 55].

Кримінальний кодекс Польщі 1932 року та Закон «Про проступки» були введені в дію розпорядженням президента Речі Посполитої від 11 липня 1932 року, на підставі арт. 44 Конституції та арт. 1 Закону від 17 березня 1932 року про повноваження президента Речі Посполитої видавати розпорядження з силою закону [8].

Розпорядженням передбачалось, які саме приписи кримінального права втрачають силу із набуттям чинності кримінальним кодексом та Законом «Про проступки» та їхніх окремих положень.

Виконання розпорядження було доручено міністру Юстиції, а в частині, що стосувалось Міністерства внутрішніх справ, – також відповідному міністру.

Розпорядження налічувало 32 арт., а в самому розпорядженні зазначалось, що таке набирає чинності 1 вересня 1932 року.

Своєю чергою, прийняття кодексу передувала тривала та громіздка праця Кодифікаційної комісії та кримінального відділу, зокрема, яка донині збережена у Протоколах засідань.

Для дослідження нашого питання (злочин за кримінальним кодексом Польщі 1932 року) звернемось до процедурних питань та обговорень членів комісії з цього приводу, які чітко висвітлені у Протоколах засідань Кодифікаційної комісії відповідного відділу.

Так, згідно з Протоколом I засідання Кримінального відділу, яке відбувалося 12 листопада 1919 року за участі президента комісії та її членів, йшлося, безумовно, і про поділ злочинів з огляду на певну класифікацію, без втрати відповідної логічної послідовності [9, с. 1, 18].

Зокрема, в комісії виникало питання щодо необхідності створення «загальної частини» до

відповідних груп злочинів, Е. Кшимуський зазначав, що кодекс має охопити всі злочини, які підпадають під юрисдикцію суду, з відповідним виключенням злочинних діянь, які передані на розгляд адміністративної влади, при цьому Маклашевський вказував на необхідність спеціальних груп злочинів, для яких є загальні засади та загальні покарання [9, с. 28].

У цьому контексті Ю. Макаревич підсумував, що відсутня єдина позиція, оскільки поряд із владою судовою, яка має право застосування покарання, завжди і всюди є адміністративне покарання, що свідчить про необхідність кримінально-поліцейського кодексу, який би був законом позасудовим, бо до кримінального кодексу неможливо включити все [9, с. 29].

У подальшому Могільницький виносив на обговорення питання про виключення з кримінального кодексу військових злочинів, а також дрібних адміністративних проступків, натомість усі злочини, які підлягають розгляду судом, мають бути включені у кодексі, останній також був противником включення до кодексу дисциплінарних проступків [9, с. 32, 36].

Також професор Ю. Макаревич зазначав, що комісія має зрозуміти, що не знайде різниці між злочином адміністративним та судовим, оскільки такої фактично нема, чисто технічно судовими злочинами є ті, які визначені кримінальним законом, а адміністративними – ті, які належать до компетенції влади [9, с. 40].

Одноголосно, за виключенням Е. Кшимуського, було прийнято рішення, що кримінальний кодекс має охопити всі протиправні діяння в тому розумінні, що за жодне діяння не може наступити покарання інакше, як на підставі приписів кримінального кодексу [9, с. 42].

Наступне засідання комісії з приводу поділу злочинів та критерії такого відбувалось 18 січня 1920 року, що підтверджується протоколом № 4, у порядок денний якого були включені питання поділу злочинів та критерії такого поділу [9, с. 42].

Зокрема, висувалось питання необхідності поділу злочинів на групи та їхньої необхідної кількості (дві чи три), доповідачем у цьому питанні був професор Ю. Макаревич.

Подаючи своє бачення поділу злочинів, Макаревич зазначив, що той поділ, який поширений на польських землях за прикладом Франції та полягає у поділі злочинів на три групи (злочини, проступки і правопорушення), не можна буде включити в кодекс, над яким триває робота, оскільки такий поділ є характерною ознакою ста-

рих законів та вимагав би різних та окремих місць позбавлення волі. Він звертав увагу на проекти кримінальних кодексів Австрії та Німеччини (підготовлені урядом та науковцями) [9, с. 44].

У контексті питання поділу злочинів Е. Кшимуський, зачитавши підготовлений реферат, зазначив доцільність, на його думку, поділу злочинів на три групи, що є найбільш властивим польському праву. У дискусії такий поділ був підтриманий Рапортом, який разом із Могільницьким впровадив такий у загальну частину їхнього проекту кодексу, з огляду на те, що такий поділ багато років існує у Польщі. Президент відділу висловлювався також за потрійний поділ злочинів [9, с. 48, 52].

При цьому Маковський підтримав Макаревича в питанні поділу злочинів на дві групи, оскільки такий відповідатиме поділу покарань, тому в кодексі, як відстоювали останні, мали б залишитись лише злочини та проступки. Ю. Макаревич зазначав, що критерієм поділу злочинів на проступки є воля злочинця.

В подальшому слово брали Кшимуський, Етінгер, Прадзінський, Могільницький, дискусії проходили жваво, однак єдиних думок із спірного питання не було.

В. Маковський підтримував поділ злочинів на дві групи.

Е. Кшимуський зазначав, що матеріальний критерій поділу злочинів можна окреслити і при поділі таких на три групи, а саме різниця між злочинами (*zbrodniami*), проступками (*występkami*), правопорушеннями (*wykroczeniami*), на його думку, полягала у тому, що злочин може бути тільки умисним діянням, шляхом посягання на чийсь законні інтереси чи суспільні відносини, проступок – теж діяння, однак без умислу та із завданням меншої шкоди, правопорушення може характеризуватись умисною чи неумисною формою вини, з найменшою шкодою, без порушення конкретних інтересів, однак із допущенням порушення закону, який охороняє такі інтереси [9, с. 60].

У дискусії Етінгер звернув увагу на те, що у кримінальному кодексі 1903 року проступок називався «злочином», а злочин – «тяжким злочином», які становили єдину спільну групу щодо правопорушень, що свідчить про фактично подвійний поділ, однак системно говорить про три групи злочинів [9, с. 60].

Погляди професора Макаревича в цьому контексті полягали у тому, щоб не запозичувати норми права, які хоч і застосовуються на польських землях, але є чужими, іноземних держав,

а створити нові норми, які б відповідали державним інтересам та правовідносинам, що склалися, оскільки аргументами потрійного поділу є свідоме чи несвідоме нав'язування традиції, при цьому кримінальний кодекс має бути чітким та простим у застосуванні, відповідати запиту суспільства, для прикладу протиставляв кодекси Норвегії та Нідерландів.

У комісії розуміли, що подвійний поділ злочинів дасть суду широкий вибір покарання, що поставить під загрозу єдину практику правосуддя, з іншої сторони, потрійний поділ сприятиме диференціації покарання у плані вини особи, однак такий показник має бути не кількісним, а якісним.

У такій великій кількості поглядів та заперечень членів комісії з приводу поділу злочинів, Ю. Макаревич запропонував перенести голосування до ранку наступного дня, що дасть змогу членам відділу подумати над питанням. Пропозицію підтримали 7 членів, проти проголосувало 3, засідання закінчилось о 20:15 [9, с. 64].

19 січня 1920 року у порядок денний комісії входило голосування над питанням поділу злочинів та продовження дискусії за доповіддю Ю. Макаревича.

Президент комісії, професор Ф. Ф'єріх повідомив про відсутність члена комісії Етінгера у зв'язку із хворобою, про що останній попередив, свій голос за потрійний поділ злочинів останній передав В. Маковському, тому президент вказав на необхідність взяття до уваги голосу Етінгера та як голосування відбуватиметься за питанням, у дискусії щодо якого він брав участь.

Питання поділу злочинів поділили на дві частини:

- необхідність такого поділу;
- кількість груп при поділі.

На доповіді професора Макаревича реагували доповідями інші члени відділу, а після таких президент комісії відкривав дискусію над питанням, яка закінчувалась постановкою питання на голосування.

Перше питання було підтримано одноголосно, а за потрійний поділ злочинів проголосувало 6 членів проти 5 голосів за подвійний поділ. Президент засвідчив рішення відділу щодо поділу злочинів на три групи [9, с. 66].

На переконання Ю. Макаревича, який не міг розділити прийняте рішення, питання поділу злочинів мало фундаментальне значення для подальшої розробки кримінального кодексу, отже, кожна думка мала бути обґрунтованою, оскільки у протилежному випадку неможливим

був початок роботи над особливою частиною кодексу.

Президент зазначив про можливість та умови зміни прийнятої ухвали, при цьому вказав на необхідності її виконання, що фактично було підтримано всіма членами відділу, та пропонував до переходу обговорення питання про критерії поділу злочинів, надаючи слову Макаревичу, який відмовився у зв'язку з тим, що критерії такого, які підготовлені ним, мали виходити із подвійного поділу, який не підтриманий Відділом, тому питання критерію поділу злочинів було відкладено до наступного терміну повноважень Відділу.

У подальшому, за наслідками тривалої та неоднозначної дискусії було ухвалено рішення про поділ протиправних діянь на злочини та проступки, при цьому прийнято рішення про ухвалення закону «Про правопорушення».

Таким чином, завдяки пильності, інтелекту та миттєвій реакції професор Ю. Макаревич зумів відстояти свою позицію та реагував на тиск збоку колег відділу, які засипали його своїми питаннями та спростуваннями аргументів щодо необхідності поділу злочинів у кодексі на дві групи, які, зрештою, вдалось відстояти.

Таким чином, питання поділу злочинів закріплено у Розділі II Кримінального кодексу Польщі 1932 року.

Згідно з арт. 12 кримінального кодексу, до злочинів зараховано діяння, за які передбачено відповідальність у вигляді смертної кари та ув'язнення на строк більше п'яти років, діяння за які передбачено покарання у вигляді ув'язнення до п'яти років, а арешт більше трьох місяців та штраф вище трьох тисяч злотих були проступками [8].

Зокрема, злочини, за арт. 13 кодексу, можна було вчинити лише умисно, а проступок – також неумисно, якщо так визначено в кодексі.

При цьому правопорушенням за законом була дія, за яку призначалися основні покарання: арешт до трьох місяців і штраф до трьох тисяч злотих, або одне із цих покарань, тобто до таких зараховано дрібні (адміністративні) провини і відповідальність за них.

Висновки. З наведеного слідує, що в основу поділу злочинних діянь фактично було покладено тяжкість вчиненого порушення закону та об'єкт посягання.

Набувши законної сили, 1 вересня 1932 року Кримінальний кодекс і Закон «Про правопорушення», який урегулював питання дрібних (адміністративних) провин й відповідальність за

них, уніфікували положення про злочини і правопорушення на території Польщі.

Польський Кримінальний кодекс 1932 року, який став результатом успішної кодифікаційної

роботи у кримінальному праві, закріплював поділ злочинів на дві категорії: злочини та проступки. Злочином, за кодексом, вважалася дія, заборонена законом, чинним у часі здійснення такої.

Список літератури:

1. Кульчицький В.С. Державний лад і право в Галичині (в другій половині XIX – на початку XX ст.). Львів, 1966. 68 с.
2. Шуп'яна М.Ю. Кодифікація кримінального права в Австрійській імперії у XVIII – XIX ст. *Часопис Київського університету права*. 2002. № 1. С. 95–100.
3. Апарат управління Галичиною у складі Австро-Угорщини : навч. посібник / В.С. Кульчицький, І.Й. Бойко, О. І. Мікула, І.Ю. Настасяк. Львів : Тріада плюс, 2002. 82 с.
4. Никифорак М.В. Джерела кримінального та кримінально-процесуального права на Буковині у 1775–1918 рр. *Науковий вісник Чернівецького університету* : збірник наук. праць. Вип. 91 : Правознавство. Чернівці : ЧДУ, 2000. С. 14–17.
5. Ткач А.П. Історія кодифікації дореволюційного права України. Київ : вид. КУ, 1968. 170 с.
6. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України : підручник для студ. вищ. навч. закл. Видав. дім «ІН ЮРЕ», 2008. 624 с.
7. Grodziecki S. Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej *Czasopismo Prawno-Historyczne*. 1981. T. XXXIII. Z. 1. S. 47–48.
8. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. Kodeks karny. URL: <http://www.prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19320600571> (data zgłoszenia: 25.07.2019).
9. Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej. Wydział Karny. T. 1, z. 1. URL: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/dlibra/publication/40062/edition/40945/content?ref=desc> (data zgłoszenia: 25.07.2019).

Vynarchyk O.P. CRIME FOR THE CRIMINAL CODE OF POLAND IN 1932

The article is devoted to the concept of crime and its division according to the Polish Penal Code of 1932. The operation and application in the West Ukrainian lands of the criminal law of the respective states from the time of the first division of the Commonwealth has been illustrated, in particular, it briefly states the criminal law and its effect on the Ukrainian lands since their entry into the Austrian Empire. The beginning and the basis of the codification processes of criminal law in the interwar Poland are noted. The adoption of the Code preceded the long and cumbersome work of the Codification Commission and the Criminal Division, in particular, which was retained in the minutes of the meetings. In fact, a partial analysis of the three Minutes of the Criminal Division of the Codification Commission was conducted. Reference is made to the Act, which introduced the Criminal Code of Poland in 1932 and the Law "On Misdemeanors". Professor Juliusz Makarewicz, the lecturer on the division of crimes, was founded, which justified his vision by the scientific arguments and experience of other states. The discussions were characterized by the absence of unanimous opinions, as well as the desire to compromise, as evidenced by the fact that the postponement of voting on the issue of the division of crimes on the next morning, with the need for such a division, the members of the department supported unanimously. The views of Prof. Y. Makarevich were reduced to not borrowing the rules of law, which, although applied in the Polish lands, but are alien, create new rules that would correspond to the state interests and existing legal relations, since the arguments of the tripartite division are "tion of the tradition, while the criminal code should be clear and easy to apply, respond to the request of society. According to Art. 12 of the Criminal Code, crimes include acts for which liability is imposed in the form of capital punishment and imprisonment for a term exceeding five years, an act punishable by imprisonment of up to five years, arrest of more than three months, and a fine higher three thousand zloty were misdemeanors, the offense under the law was an act for which the main punishment was imposed: arrest of up to three months and a fine of up to three thousand zlotys, or one of these punishments, that is to say, minor (administrative) guilt and responsibility for them.

Key words: *interwar Poland, code, criminal law, criminal liability, crime, misdemeanors, codification commission, minutes of the meeting.*